

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק א' – הבנת הנקרא

(סדרה 138 - אפריל 2012)

משך הזמן לחלק א': שעה ורבע

אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____ שם פרטי: _____

מספר זהות: _____

שם האולפן: _____ שם המורה: _____

מקום האולפן (שם העיר, הקיבוץ וכו'): _____

בהצלחה!

הציון: _____

כל הזכויות שמורות

ירושלים – תשע"ב

חלק 1: הבנת הנקרא (30 נק' בסה"כ)

לפניכם שלושה קטעים. קראו כל קטע, וענו על השאלות שאחריהם.

קטע א': (10 נק' בסה"כ)

בנימין זאב הרצל

בנימין זאב הרצל היה מנהיג יהודי ציוני חשוב מאוד. הרצל נולד בשנת 1860 בהונגריה, ולמד שם בבית הספר היהודי. אחרי מספר שנים עברה המשפחה לווֹיֵנָה, ושם הרצל למד באוניברסיטה.

בשנים 1891 – 1895 עבד הרצל כעיתונאי בפְּרִיז. בצרפת הייתה אז אנטישמיות. אנשים שנאו את היהודים וצעקו ברחוב: "מוות ליהודים!". זה השפיע מאוד על הרצל, והוא הבין, שיש רק תשובה אחת לבעיה: צריך להקים (לבנות) מדינה ליהודים. הרצל כתב ספר בשם: 'מדינת היהודים', בספר יש רעיונות והצעות איך להקים את המדינה.

הרצל נפגש עם מנהיגים (פוליטיקאים) חשובים באירופה, וביקש מהם לעזור ליהודים להקים מדינה, אבל רוב המנהיגים התנגדו לרעיון. הרצל נפגש גם עם יהודים מפורסמים, כדי להסביר להם את הרעיונות שלו, ולשכנע אותם שהרעיונות חשובים. יהודים רבים בעולם לא הסכימו איתו, אבל היהודים שחיו בארץ ישראל חשבו כמו הרצל. כאשר הוא הגיע לביקור בארץ, הם קיבלו אותו בשמחה.

בשנת 1897 הזמין הרצל מנהיגים יהודים רבים להשתתף ב'קונגרס הציוני' הראשון בעיר בֶּזַל בשווייץ. בקונגרס קם הרצל ואמר: "אם תרצו – אין זו אגדה", כלומר: צריך להאמין, ואז תהיה מדינה יהודית בארץ ישראל. ובאמת כ-50 שנים אחר-כך, ב-1948, קמה מדינת ישראל.

ב-3 ביולי 1904 (כ' בחודש תמוז תרס"ד) מת הרצל, והוא היה רק בן 44.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע.

1. פרטים אישיים של הרצל:

(3 נק')

א. שנת לידה: _____ ב. מקצוע: _____

ג. ארץ לידה: _____

2. בשורה 4 כתוב: "...שיש רק תשובה אחת לבעיה".

(5 נק')

א. מה הייתה הבעיה?

ב. מה הייתה התשובה לדעתו?

ג. מה עשה הרצל כדי לפתור את הבעיה?

*

*

*

3. איך קיבלו היהודים בארץ ובעולם את הרעיון של הרצל?

(2 נק')

קטע ב': (10 נק' בסה"כ)

סמל מדינת ישראל - מנורה וענפי זית

כאשר קמה מדינת ישראל ביום ה' בחודש אייר תש"ח (מאי 1948), היה צורך בדגל ובסמל למדינה החדשה. ראשי המדינה פתרו את בעיית הדגל בקלות. הם החליטו להשתמש בדגל של התנועה הציונית כדגל המדינה: הדגל הכחול-לבן עם מגן דויד היה לדגל המדינה. ההחלטה, מה יהיה סמל המדינה, הייתה לא קלה. כדי לבחור סמל מתאים למדינה הקימו וועדה מיוחדת. 164 גרפיקאים, ציירים ואנשים אחרים הציעו 450 הצעות. בין ההצעות היו: מנורת המקדש, שופר, כוכבים, ענף של עץ זית, המילים: "שלום על ישראל" ועוד. בסופו של דבר בחרה הוועדה בהצעה של האחים גבריאל ומקסים שמיר. בסמל שהם הציעו הייתה מנורה במרכז, וענפים של עץ זית בשני הצדדים. השימוש בענפי זית מצא חן בעיני חברי הוועדה, מפני שענפי עץ הזית הם סמל לשלום לפי המסורת היהודית. סיבה נוספת לבחירת הסמל הזה הייתה השימוש במנורה. המנורה היא סמל יהודי עתיק. מנורה כזאת הייתה בבית המקדש בירושלים. חברי הוועדה ביקשו מהאחים שמיר להוסיף את השם "ישראל" בעברית מתחת למנורה. הרבה אנשים התנגדו לבחירה של הוועדה, וחשבו שהיא לא עשתה את הבחירה הנכונה. רק מעטים קיבלו אותו בשמחה. למרות זאת הוא התקבל, ומאז סמל מדינת ישראל הוא "מנורה וענפי זית", והוא מופיע במסמכים רשמיים של מדינת ישראל.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

1. איך פתרו את בעיית הדגל של המדינה החדשה?
_____ (2 נק')

2. בשורה 7 כתוב: "בסופו של דבר בחרה הוועדה בהצעה של האחים...שמיר". (6 נק')

א. מה הייתה ההצעה? _____

ב. מדוע בחרו את ההצעה הזאת? _____

*

*

ג. איזה תיקון התבקשו האחים לעשות? _____

3. איך הגיבו אנשים לבחירה של הסמל?
_____ (2 נק')

לרזות עם כלבים

חוקרים גילו כבר מזמן שגידול של חיית מחמד כמו כלבים או חתולים, עשוי להשפיע על ירידה משמעותית בלחץ הדם של הבעלים. מחקר נוסף מוכיח, שגם בתחום החשוב והבעייתי של שמירה על משקל תקין, יש לכלבים השפעה מצוינת על הבעלים שלהם.

קבוצת חוקרים מבית הספר לרפואה בשיקגו הציגה ממצאי מחקר שערכה בנושא זה. המחקר כלל מעקב אחר הרגלי פעילות גופנית וירידה במשקל של 92 נבדקים: ל-36 מהם היו כלבים ול-56 האחרים לא היו כלבים. כל משתתפי המחקר הוגדרו כבעלי משקל גבוה במיוחד.

כל המשתתפים עברו סדנה מיוחדת לירידה במשקל. בסדנה הם קיבלו הוראות להגביר מעט את קצב הליכתם. הליכה של שלוש פעמים בשבוע, בקצב של בין ארבעה לשישה קמ"ש, נחשבת על ידי המומחים כמועילה לבריאות וכתורמת לשמירת משקל.

ממצאי המחקר מצביעים על כך שקבוצת הכלבים ובעליהם עמדו טוב יותר במשימה. מלבד העובדה שהם איבדו כ-5% ממשקלם בשנה, הם התמידו לאורך זמן רב יותר בפעילות, בהשוואה לאלה שהיו ללא כלב. מהמחקר עלה שהטיול היומי הקבוע עם הכלב היווה כשני שלישים מתוכנית הפעילות הגופנית הכוללת של בעלי הכלבים. התברר שגם הכלבים השמנמנים בקבוצה הפיקו תועלת מהבילוי המשותף והורידו קילוגרם או שניים ממשקלם. "זו דרך מהנה ומומלצת לשמור על כושר גופני ומשקל תקין", אומרים החוקרים.

תרגיל: ענו על השאלות לפי הקטע:

- מדוע כדאי לגדל חיות מחמד?
א. _____
ב. _____
  - בשורה 4 כתוב: "קבוצת חוקרים מבית הספר לרפואה... הציגה ממצאי מחקר..." (6 נק')
    - מה בדק המחקר? _____
    - מי היו המשתתפים במחקר? _____
    - מה היו ממצאי המחקר? – פרטו. _____
    - איזו תועלת הפיקו הכלבים? _____
  - כיצד מומלץ לאנשים שמנים לרדת במשקל? _____
- (2 נק') _____

מדינת ישראל
משרד החינוך
מינהל כא"ב תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

מבחן לסיום אולפן א'

חלק ב' – לשון וכתיבה
(סדרה 138 – אפריל 2012)
משך הזמן לחלק ב': שעה ורבע
אין להשתמש בחומרי עזר

פרטים אישיים:

שם משפחה: _____

שם פרטי: _____

מס' ת.ז.: _____

בהצלחה!

כל הזכויות שמורות

חלק 2: לשון (40 נקודות בסה"כ)

השלימו את המשפטים:

סעיף א': (15 נק' בסה"כ)

(1) משרד-החברה נמצא בבניין עתיק במרכז העיר. (4 נק')

כתבו **ברבים**: _____ נמצאים _____

(2) חנה ודני שוכרים דירה בתל-אביב, גם אני מחפשת דירה באזור. (4 נק')

כתבו **בעבר**: _____

(3) ההורים של אלכס מגיעים הערב לארץ. אלכס פוגש אותם ביציאה משדה התעופה. (4 נק')

כתבו **בעתיד**: _____

(4) _____ התחלתי ללמוד עברית חשבתי שזה יהיה קשה מאוד. _____
ב..., לפני ש, על _____ אבל, אם, או

עכשיו אני יודע שזה לא נורא, _____ אלמד גם באולפן ב'.
בגלל, לכן, אפשר

סעיף ב': (15 נק' בסה"כ)

(5) מחיר-הדירה עלה בגלל הפרסומת המוצלחת באמצעי התקשורת. (4 נק')

כתבו **ברבים**: _____ עלו _____

(6) יעקב מנסה לשכנע אותנו לצאת לטיול, אבל אנחנו עייפים. (4 נק')

כתבו **בעבר**: _____

7) בַּפְּנֵס מוֹרִים לַעֲבֵרִית שְׁנַעֲרָךְ בַּחוֹפֶשֶׁת פֶּסַח, הַשְּׁתַּתְּפוּ מוֹרִים מְכַל רַחְבֵי הָאָרֶץ. (4 נק')

כתבו בעתיד: _____

8) השלימו את המשפט מתוך רשימת המילים למטה.

בטקס שנערך _____ חדר הישיבות, הודה מנהל המפעל _____ העובדים.

הוא בירך כל אחד מהם _____ אישי. (3 נק')

ל, ב, לכל, מכל, במשך, באופן

סעיף ג': (10 נק' בסה"כ)

9) **סביל** (פסיבי): הספרייה הציבורית הישנה תשופץ על-ידי העירייה. הספרים יועברו למחסנים עד

שתפתח הספרייה מחדש על ידי העובדים. (6 נק')

כתבו בפעיל (אקטיבי): העירייה _____ הספרייה הציבורית הישנה. העובדים

_____ הספרים למחסנים עד שהם _____ הספרייה מחדש.

10) "דליה, אילו היית מקשיבה לי, היינו חוסכים זמן וכסף". (4 נק')

כתבו בעתיד: דליה, אם _____

